

СВЕТСКИ ДАН ХРАНЕ И ОКТОБАР – МЕСЕЦ ПРАВИЛНЕ ИСХРАНЕ „ПРАВИЛНА ИСХРАНА – УЛАГАЊЕ У БУДУЋНОСТ”

Организација за храну и пољопривреду (ФАО) обележава сваке године 16. октобар – Светски дан хране, дан када је ова организација и основана 1945. године. У Србији се 16. октобар – Светски дан хране обележава од 2001. године уз подршку Министарства здравља Републике Србије. Ове године Светски дан хране, 16. октобар обележава се под слоганом: „Правилна исхрана – улагање у будућност” са фокусом на смањење броја гладних у свету.

После периода пада, учесталост глади у свету поново расте. Према најновијем извештају ФАО, данас више од 815 милиона људи пати од хроничне потхрањености, дакле једна на сваких девет особа, а од тога 60% чине жене.

Кључне чињенице:

- Око 80% екстремно сиромашних живи у руралним подручјима. Већина њих живи и зависи од пољопривреде.
- Сваке године, глад убија више људи од маларије, туберкулозе и АИДС-а заједно.
- 45% смртности одојчади се односи на потхрањеност. Застој у развоју и даље утиче на 155 милиона деце млађе од пет година, док је истовремено, гојазност деце у порасту у свим регијама.
- 1,9 милијарди људи - више од четвртине светске популације – пате од прекомерне тежине. Од овог броја, 600 милиона је гојазно, а гојазност одраслих су свету убрзано расте.
- 3,4 милиона људи умре сваке године због превелике тежине и гојазности.
- Трошкови потхрањености у светској економији износе 3,5 трилиона долара годишње.
- ФАО процењује да пољопривредна производња мора порасти за око 60% до 2050 године, како би се обезбедила довољна количина хране. Сукоби, екстремни временски догађаји везани за климатске промене и успоравање привреде представљају ризик за овај циљ.
- Велики број гладних широм света, 489 милиона, од којих 75 процената чине деца са застојем у расту и развоју до пет година живота, живе у земљама погођеним ратним сукобима и конфликтима.
- Климатске промене такође утичу на погоршање стања глади у свету.
- Трећина хране која се произведе широм света се изгуби или узалудно потроши. Трошкови бачене хране су око 2,6 трилиона долара годишње, укључујући 700 милијарди еура трошкова за животну средину и 900 милијарди долара социјалних трошкова.

Зато је Светски дан хране и прилика да се укаже на значај постизања циља одрживог развоја - без гладних до 2030. године.

Кључне поруке Светског дана хране 2018. године:

1. Неопходне су хуманитарне акције у циљу прикупљања помоћи ради решавања проблема исхране и хигијене.
2. Даље улагање у развој пољопривреде кроз иновативне политике.
3. Прилагођавање пољопривредне производње климатским променама и решавање проблема безбедности хране у климатски осетљивим подручјим.
4. Стварање услова за одрживи пољопривредни развој како би се обезбедили услови за повратак расељених лица.

НАВИКЕ У ИСХРАНИ И ИСХРАЊЕНОСТ ШКОЛСКЕ ДЕЦЕ У СРБИЈИ

Деца - ухрањеност

- 70% нормално ухрањено 15% гојазно, 15% подхрањено (**истраживање из 2013.**)

Резултати добијени на репрезентативном узорку од 12.476 ученика од трећег до осмог разреда у 101 основној школи у Србији (**истраживање из 2014. године**):

- преваленца гојазности је 24,8 % (19,8% ученика са прекомерном масом тела, а 5% је гојазно)
- највећа преваленца гојазности ученика четвртог (30,8%) и петог разреда (28,8%)

Резултати истраживања које је обухватило 2814 ученика средњих школа на територији града Београда старости од 15 до 18 година (**истраживање из 2015. године**):

- -56% ученика и чак 75% ученица средњих школа не испуњавају минимални препоручени обим свакодневне физичке активности
- 2% ученика и мање од 1% ученица поседује пожељан животни профил

Деца - навике у исхрани

- 94% свакодневно доручкује
- 74% свакодневно конзумира шољу млека (млечних производа)
- 3.5% користи интегрални хлеб
- 51% свакодневно конзумира воће
- 57% свакодневно конзумира поврће
- 82% деце се 1-2 пута недељно бави физичком активношћу